

ساحل لاچوردی

حضور ۵ فیلم‌ساز ایرانی در این دوره از جشنواره

«لرد» ایرانی بر ساحل «کن» می‌نشیند

کیان آذر

● هفتادمین دوره جشنواره جهانی فیلم «کن» هم با نمایش فیلم تجربی «۲۴ فریم» که آخرین اثر عباس کیارستمی است، یاد این هنرمند تازه‌درگذشته را زنده می‌کند. عباس کیارستمی، فیلم‌ساز پراوازه ایرانی که سال گذشته گفته می‌شد به دلیل خطای پزشکی جان خود را از دست داد، از جمله فیلم‌سازانی است که ازسوی جشنواره فیلم کن کشف شد. او که در سال ۱۹۹۷ میلادی توانست جایزه نخل طلا را از این جشنواره معتبر برای ساخت فیلم «طعم گilas» دریافت کند، بیش از هر چیزی آبروی سینمای ایران در جهان شد. امسال هم در فقدان او، این جشنواره با نمایش آخرین فیلمش، نام او را زنده خواهد کرد. گذشته از آن حضور چهار فیلم دیگر از سینمای ایران، گواه حضور پرشور سینمای ایران است. در نشست خبری هفتادمین جشنواره فیلم کن «پی‌یر لسیکيور»، رئیس در کنار «تیهری فرمانو»، مختلف را معرفی کردند.

در میان اسامی فیلم‌ها، عنوان «لرد» ساخته محمد رسول‌آف به چشم می‌خورد. این فیلم که در سی‌وپنجمین جشنواره ملی فیلم فجر به‌دلیل اصلاحیه‌های متعدد از سوی هیئت انتخاب جشنواره کنار گذاشته شد، در بخش «نوعی نگاه» جشنواره کن به نمایش درخواهد آمد. همچنین فیلم کوتاه «وقت ناهار» به کارگردانی علیرضا قاسمی به‌عنوان یکی از ۹ فیلم بخش رقابتی فیلم‌های کوتاه جشنواره کن است که برای تصاحب نخل طلای بهترین فیلم کوتاه وارد عرصه رقابت شده است. فیلم کوتاه «حیوان» ساخته بهرام و بهمن حاج‌ابول‌ور در بخش «سینه‌فونداسیون» به نمایش درمی‌آید. فیلم «آنها» ساخته آناهیتا قزوینی‌زاده، فیلم‌ساز مقیم آمریکا، نیز به‌عنوان یکی از فیلم‌های بخش «نمایش‌های ویژه» انتخاب شده است.

ریاست هیئت داوران هفتادمین جشنواره فیلم کن برعهده «پدرو آلمادوار»، کارگردان مطرح اسپانیایی، است که البته تهیه‌کنندگی فیلمی از اصغر فرهادی را نیز برعهده دارد.

جشنواره کن امسال با اسامی بزرگان سینما گره خورده است و به نظر می‌رسد که رقابت در بخش‌های مختلف فشرده و درعین‌حال جذاب باشد. چون برخی از فیلم‌ها کارگردانان سرشناسی همچون «میشائیل هانکه»، «آندری زایکیتسف»، «سوزوکی کاپولا»، «فاتح اکین»، «تاتسوکاواسه»، «تاد هینس» و «میشل آزانائوسیوس» دارند. ضمن اینکه در این دوره جشنواره زنان حضور پررنگی در این رقابت بین‌المللی دارند و حضور سه کارگردان زن نظیر سوفیا کاپولا، لین رمسی و نانومی کاوازه در بخش مسابقه قابل توجه است. اسامی فیلم‌های بخش اصلی (رقابتی) به این شرح است: «شگفت‌زده» به کارگردانی «تاد هینس»/ «نیرومند» به کارگردانی «میشل آزانائوسیوس»/ «روز بعد» به کارگردانی «هونگ سونگ سوو»/ «درخشندگی» به کارگردانی «نانومی کاواسه»/ «کشتن آهوی مقدس» به کارگردانی «یورگسک لاتینموس»/ «موجود آرام» به کارگردانی «سرگئی لازیتسا»/ «قمر شستری» به کارگردانی «کرنل موندروکوژو»/ «عاشق دوگانه» به کارگردانی «فرانسوا اوزون»/ «تو هرگز واقعا اینجا نبودی» به کارگردانی «لین رامسی»/ «اوقات خوش» به کارگردانی «بنی صفدیه» و «جاش صفدیه»/ «بی‌عشق» به کارگردانی «آندری زایکیتسف»/ «داستان‌های میروویتز» به کارگردانی «نوا بامباک»/ «در ناپیدی» به کارگردانی «فاتح اکین»/ «Ojka» به کارگردانی «سون جون-هو»/ ۱۲۰۰ضربه در دقیقه» به کارگردانی «رابین کامپیلو»/ «فریب‌خورده» به کارگردانی «سوفیا کاپولا»/ «وردین» به کارگردانی «ژاک دولیون» و «پایان خوش» به کارگردانی «میشائیل هانکه».

هفتادمین جشنواره فیلم کن از تاریخ ۱۷ تا ۲۸ می (۲۸ اردیبهشت تا هفت خرداد) در فرانسه برگزار می‌شود و امسال «پدرو آلمادوار»، کارگردان مطرح اسپانیایی، ریاست هیئت داوران بخش رقابتی را برعهده دارد.

فرانک آرتا

سال‌ها بود که بخش بین‌الملل جشنواره فیلم فجر، هیچ نکته‌ای برای ارائه نداشت. قریب‌به‌اتفاق بخش فیلم‌های ایرانی جشنواره هم مورد توجه ایرانی‌ها و هم میهمانان خارجی قرار گرفت. بسا تفکیک بخش ملی و بین‌المللی از سال گذشته، با وجود برگزاری ناموفق دوره اول، دوره دوم با موفقیت و نظم خوبی برپا شد. هرچند که کاستی‌هایی هم داشت. رضا میرکریمی که دبیری جشنواره جهانی فیلم فجر را از سال گذشته تا امروز برعهده دارد، توانسته جشنواره‌ای قابل دفاع را مدیریت کند. با او درباره جزئیات این جشنواره گفت‌وگو کردیم که می‌خوانید:

● **آقای میرکریمی جشنواره سال گذشته چقدر شما را به اهداف‌تان نزدیک کرد و از این نظر برای این دوره جشنواره چه کارهایی می‌خواهید انجام دهید؟**
از نیمه‌های سال ۱۳۹۴ مسئولیت دبیری جشنواره جهانی فیلم فجر را پذیرفتم. از بد امر با جشنواره‌ای مواجه شدم که به گفته مدیران سینمایی نتوانسته بود توقعات را به طور کامل برآورده کند. شاید بسیاری از مخالفت‌ها به دلیل اجرای نه چندان موفق جشنواره نخست جهانی نشئت گرفت و معتقد بودند جدایی جشنواره بین‌المللی از جشنواره ملی کاری خطا بوده و باید دوباره یکی شوند. استدلال‌شان هم این بود که در چنین شرایطی، به نظر می‌رسد موانع بزرگی از جمله اینکه تماشاگران ایرانی چندان علاقه‌مند به دیدن فیلم خارجی‌روی پرده نیستند، وجود داشت. دیگر اینکه محدودیت‌هایی در پخش فیلم خارجی داریم. یکی از اهداف جشنواره‌های جهانی بردن میهمانان خارجی میان مردم است که در ایران، شدنی نیست. از سوی دیگر توانایی لازم در ایجاد نظم در امور اجرایی جشنواره را نداریم. از سوی دیگر سینماگران برجسته به ایران سفر نمی‌کنند. با همه سازهای ناکوک که برخی متصفانه و برخی هم مغرضانه بود، سعی کردیم در ابتدا دوره‌های قبلی جشنواره را آسیب‌شناسی کنیم. از همکارانم خواستم فهرستی از موانع و معایب دوره‌های قبل را دسته‌بندی کنند و بعد از بررسی‌ها به این نتیجه رسیدیم که اغلب مشکلات با داشتن استراتژی متخصص، قابل رفع است.

● **مهم‌ترین مسئله برای رفع و رجوع‌کردن موانع چه بود؟**

به نظر مهم‌ترین مسئله نداشتن هدف در پربایی جشنواره است.

● **از این هدف چه مختصاتی باید داشته باشد؟**
باید ریشه در منافع ملی داشته باشد و آن را تقویت کند. ما هم در اهداف اجرایی و هم محتوایی دنبال نکته مهم‌تری باید باشیم و آن هم فعال‌کردن دیپلماسی عمومی و در ذیل آن دیپلماسی فرهنگی از طریق سینماست. به‌خصوص تعامل با سینمای منطقه، قاره آسیا و درنهایت جهان جزء، اهداف پیش‌روی ماست. تحلیل‌مان هم این است که وقتی ما سینمای قدرتمند را پیشهاد تازه‌ای دارد.

آرش عباسی معتقد است نمایش نویسنده مرده است یک حدیث نفس است: «من براساس عشقی که به سینما در دوران نوجوانی داشتم، «نویسنده مرده است» را نوشتم. همه ما در ذهنمان دنیاهایی را خلق کرده‌ایم؛ دنیایی که تلخی هم دارد. در دوران نوجوانی که به سینما می‌رفتم و نویسنده نمایش هم این ارجاع را دارد و درباره سینمارفتش به سینما بهمن ملایر با زن بازیگر حرف می‌زند. برای من اولین تجربیات دیالوگ‌نویسی‌ام در حین رفتن از سینما به خانه در آن دوران انجام شد. این تجربیات شخصی خیلی به من کمک کرد

گفت‌وگو با رضا میرکریمی، دبیر جشنواره جهانی فیلم فجر

عباس کیارستمی

در سطح جهان داریم، چرا جشنواره‌ای قدرتمند همپای آن نداشته باشیم. چرا باید جشنواره‌های دیگر فیلم‌های ما را آن هم بعضا گزینشی معرفی کنند. ضمن اینکه جشنواره جهانی فیلم فجر می‌تواند فیلم‌هایی از ملل جهان را که گرانش‌های خانوادگی، معنوی، اخلاقی و مذهبی را که سینمای ایران پرچم‌دار آن است، معرفی کند. با این نگاه، دیگر ما نمی‌توانیم صرفا پیرو باشیم؛ چون خودمان صاحب سلیقه هستیم. پس باید این بخش را نمایندگی و فیلم‌های این‌چنینی را کشف کنیم. در کام اول ما در سال گذشته فیلم‌هایی از این دست را از کشورهای آسیانه میانه، قفقاز و خاورمیانه، توانستیم معرفی کنیم.

● **با این توضیحات فکر می‌کنید به خواسته‌های‌تان برسید؟**
البته تا رسیدن به ایده‌آل‌ها مسیری طولانی را باید طی کنیم. ولی با توجه به امکانات موجود و زمان کمی که در اختیار داشتیم، پذیرفتنی به نظر می‌رسد.

● **چدا از هدف اصلی که مطرح کردید، مقصدتان به کدام سو است؟**

معتقدم جشنواره محل تعامل افراد حرفه‌ای سینماست. یعنی این جشنواره باید محلی باشد برای تلاقی، تماس و ارتباط کارشناسان، منتقدان و فیلم‌سازان صاحب‌فکر دنیا. ما همه برنامه‌ها را در کاخ جشنواره- پردیس چارسو- متمرکز کردیم. با استقرار در این فضا بسیاری از میهمانان خارجی که سال‌ها قبل هم به ایران آمده بودند، می‌گفتند انگار برای نخستین بار به جشنواره فیلم فجر می‌آیم! چون قبلا مردم را کمتر می‌دیدیم و دیدار با سینماگران هم فقط در میهمانی‌ها امکان‌پذیر بود. اما حالا خوشحالیم که با مردم و سینماگران ارتباط مستقیم داریم. چون می‌توانیم راحت با آنها گفت‌وگو کنیم و درباره سینما و حوزه‌های تخصصی خودمان با همکاران ایرانی به تبادل نظر بپردازیم.

● **حتما می‌دانید که در سال‌های قبل جشنواره فقط برای نمایش فیلم‌های ایرانی بود. درحالی که یکی از خصوصیات جشنواره بین‌المللی، حضور فیلم‌ها از کشورهای دیگر است. در این مورد چه دستاوردهایی داشتید؟**

در این مورد خیلی‌ها این‌گونه فکر می‌کردند که جشنواره فجر فقط باید معرف فیلم‌های ایرانی باشد. اصلا میهمانان خارجی هم برای دیدن فیلم‌های غیرایرانی نمی‌آمدند. خب ما در این خصوص هم دستاوردهایی داشتیم. به این معنی که وقتی معتقدیم جشنواره جهانی فیلم فجر با توجه به ذائقه‌اش می‌تواند میزان فیلم‌های اخلاق‌مدار خانوادگی، معنوی و مذهبی و آثاری باشد که به زیست بشری مربوط است، پس باید چنین فیلم‌هایی را در سطح دنیا هم کشف کند. در همین مسیر سال گذشته ۹ فیلم را معرفی کردیم که بعد از کشور خودش، برای اولین بار در ایران به نمایش درآمدند. همین‌طور ۱۷ فیلم در آسیا برای نخستین‌بار به نمایش داده شد. نکته جالب هم این بود که میهمانان خارجی علاوه بر دیدن فیلم‌های ایرانی، این فیلم‌ها را

هنر

دنبال نمی‌کنید؟

متوجه منظور شما هستم. اما امکان پذیرایی چنین میهمانانی را نداریم. ما بعد از گذشت ۳۵ سال یک کاخ جشنواره تمام‌عبار نداریم! بالاخره امکانات ما هم باید کفاف خواسته‌های‌مان را بدهد! ظرفیت نمایشی پنج سالن سینمای پردیس چارسو، ۹۵۰ صندلی است که حتی نمی‌توانیم همه اهالی مطبوعات و سینما را جا بدهیم! از سوی دیگر ما باید دوره‌ای را طی و با نخچیان پیوند عمیق‌تری برقرار کنیم تا به تدریج جشنواره جهانی راه بیفتد و مسئولان اهمیت بیشتری به آن دهند. ساخت کاخ جشنواره و امکانات مورد نیاز آن در اولویت قرار گیرد تا جایی که سینمای ایران به عنوان مهم‌ترین شاخه هنری کشور جایگاه درخور خود را پیدا کند. ضمنا در رژیم سابق با وجود اینکه «جشنواره جهانی تهران» میهمانان پراوازه‌ای داشت اما خیلی در ارتباط مستقیم با مردم نبودند. هزینه‌های زیادی هم برای این جشنواره می‌شد، اما میهمانان کمتر دیده می‌شدند. به همین دلیل معتقدم باید قدم‌به‌قدم جلو برویم. نگفته نماند فیلم‌سازان سرشناس در جشنواره سال گذشته و در ادوار گذشته فجر کم نبوده‌اند.

● **کدام فیلم‌ها به نظر می‌رسد درباره بحث بودجه جشنواره در نشست مطبوعاتی دلخور شدید. چرا؟**

متأسفانه وقتی بحث بودجه مطرح می‌شود بدون درنظرگرفتن مسائل کارشناسی آن برآورد هزینه‌ها تبدیل به بحث عوام‌فریبانه‌ای می‌شود. وقتی مصادیق استفاده آن بیان نشود و مقایسه تحلیلی با هزینه‌های رویدادهای مشابه صورت نپذیرد، آن وقت فقط ذکر مبلغ حاشیه ایجاد می‌کند و کسانی که از اصل موضوع خبر ندارند، با شنیدن هر رقمی می‌گویند که چه‌ها نشده! هرساله در بودجه مصوب مجلس شورای اسلامی و ابلاغی به وزارت ارشاد سهم سازمان سینمایی و از سهم سازمان سینمایی بودجه جشنواره فیلم فجر مشخص است که بنا بر تخصیص سازمان سینمایی بین دو جشنواره ملی و جهانی حرف تقسیم می‌شود. از سوی با اعلام تعداد میهمانان خارجی و محاسبه هزینه اقامت و پذیرایی آنها بنابر تعرفه هتل‌ها و پرداخت حق نمایش فیلم‌ها، محاسبه بودجه کار سخت و پیچیده و محرمانه‌ای نیست.

● **به نظر می‌رسد جشنواره جهانی می‌تواند نظیر وزارت امور خارجه در عرصه دیپلماسی فرهنگی امتیازاتی داشته باشد. به این معنی که فیلم‌هایی را که به هر دلیل میمیز در جشنواره ملی قابل نمایش نیستند به نمایش بگذارد. آیا واقعا نمی‌شد فیلم‌هایی مثل «آشغال‌های دوست‌داشنتی» یا «کانایه» در این دوره جشنواره به نمایش درآید؟**

به نظرم موفقیت‌های چشمگیر جهانی سینمای ایران فرصت‌هایی طلایی در اختیار دستگاه دیپلماسی کشور قرار داده که بعضی وقت‌ها به‌خوبی از آن در جهت منافع ملی استفاده شده و بعضی وقت‌ها هم خیر. سینمای ایران توانسته و می‌تواند به‌راحتی تبلیغات مسوم و ظالمانه علیه کشورمان را خنثی کند و تزییونی پرمخاطب و مؤثر در جهان برای معرفی مصارف فرهنگ و هنر کشور باشد. درباره سؤال دوم، من به عنوان یک فیلم‌ساز آرزو دارم چنین محیطی فراهم شود وقتی برای فیلمی مجوز نمایش عمومی صادر می‌شود، مردم ببینند. چون مردم از شعور بالایی برخوردارند. به غیر از فیلم‌هایی که بدآموزی‌های اخلاقی دارد که در همه جای دنیا برای جلوگیری از سومو ضدفرهنگی، مقابل آن می‌ایستند. به‌نظم چقدر خوب می‌شد که هر اثر فرهنگی طبقه‌بندی شود. به‌این معنی که مانند تلویزیون بنابر تعداد و نوع مخاطبان برنامه‌های متفاوتی دارد، فیلم‌های جشنواره ملی و جهانی فجر هم طبقه‌بندی خودشان را داشته باشند. نهایت تعداد

نمایش‌ها در جشنواره جهانی فجر سه نوبت نمایش است که جمعا ۵۰۰ نفر آن‌هم غالباً متخصص می‌بینند و تازه واکنش‌های این افراد متخصص به میزان سازمان سینمایی کمک می‌کند تا تصمیم بهتری درباره آن فیلم بگیرند. من شخصا خیلی دوست داشتم فیلم «کانایه» را به نمایش بگذارم اما متأسفم که موفق نشدم دستکم فیلم را برای اهالی سینما به نمایش بگذارم.

● **مزیت اینکه دبیر جشنواره فیلم یک فیلم‌ساز است، چیست؟**

اینکه با انتخاب تیم مجرب اجرایی اکثر وقت خود را صرف محتوای جشنواره می‌کند و کمتر درگیر امور اجرایی می‌شود و از دانش و بینش و ارتباطات فرهنگی خود در ارتقای فرهنگی – هنری این رویداد جشنواره تام و کامل می‌برد و به استقلال فکری جشنواره می‌انجامد.

فیلم‌های برگزیده اسکار

زیر آسمان فیروزهای

بهروز افخمی از «هفت» رفتنی شد

● **شرق:** برنامه سینمایی «هفت» تا بعد از انتخابات پخش نمی‌شود و بعد از آن‌هم با گروه جدید کار خود را ادامه می‌دهد.

بنابر گزارش روابطعمومی برنامه سینمایی «هفت»، ناصر کریمان، مدیر گروه اجتماعی شبکه سه سیما، اعلام کرد: «برنامه سینمایی «هفت» تا بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری پخش نخواهد شد و سری جدید این برنامه پس از برگزاری انتخابات با گروه جدیدی می‌آید.

او دراین‌باره افزود: «با توجه به اتمام قرارداد دومین سال اجرای این برنامه با سازمان صداوسیما، جلساتی با گروه ساخت برنامه «هفت» برای توافق مجدد برگزار و خواسته‌های سازمان صداوسیما طرح شد. از سویی آقای افخمی به دنبال ساخت فیلم سینمایی‌شان بودند. درنهایت تقامم دوسویه این شد که پس از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری، گروه جدیدی بر سر کار بیاید».

مدیر گروه اجتماعی شبکه سه خاطرنشان کرد: «البته آقای افخمی به عنوان کارشناس در زمان مقتضی در سری جدید برنامه «هفت» حضور پیدا خواهند کرد و از نظرات ایشان بهره‌گیری خواهد شد».

کریمان در پایان بیان کرد: «ساختار سری جدید این برنامه متعاقبا تعیین و اعلام خواهد شد».

هرچند که برنامه «هفت» بنابر اظهارنظر قریب‌به‌اتفاق سینماگران، در تمام مدتی که پخش می‌شد نفتتاً حمایتی از منافع سینمای ایران نکرد، بلکه تا آنجا که توان داشت سینمای ایران را نواخت و اغلب اوقات علیه آن موضع‌گیری کرد. امید است در سری جدید این برنامه دست‌اندرکاران و سازندگانش رویکرد کلی خود را نسبت به سینما تغییر و حمایت‌های لازم و کافی از این هنر مؤثر را در دستور کار خود قرار دهند.

یک نمایش ایتالیایی فقط برای بانوان ایرانی

● **شرق:** نمایش «یک‌صدمین سالگرد تولد ادیت پیاف» از سوی بازیگر مطرح ایتالیایی، ویژه بانوان در تئاتر باران روی صحنه می‌رود. نمایش «یک‌صدمین سالگرد تولد ادیت پیاف» ازسوی بازیگر ایتالیایی از ۱۲ تا ۱۵ اردیبهشت (تنها چهار اجرا) در «تئاتر باران» روی صحنه می‌رود. این نمایش با بازی ناتالی منثا، یکی از بازیگران ایتالیایی کمپانی تئاتر پوتلج، تنها چهار اجرا ویژه بانوان خواهد داشت و روناپتر زندگی ادیت پیاف، یکی از معروف‌ترین خوانندگان جهان، است. این نمایش که ازسوی کمپانی تئاتر پوتلج ایتالیا تهیه شده است، به کارگردانی پینو دی بودو با حمایت کمپانی تئاتر باران روی صحنه می‌رود.

ادیت پیاف، خواننده فرانسوی و از چهره‌های شاخص این کشور، در دهه‌های ۱۹۴۰ و ۱۹۵۰ بود. دو ترانه «زندگی به رنگ صورتی» و «هیچ پشیمان نیستم» او دارای شهرت جهانی است.

فیلم‌های برگزیده اسکار در سینما تک‌خانه هنرمندان

● **شرق:** فیلم‌های برگزیده اسکار ۲۰۱۷ در سینما تک‌خانه هنرمندان ایران به نمایش درمی‌آیند. به گزارش روابطعمومی خانه هنرمندان ایران، فیلم‌های برگزیده اسکار ۲۰۱۷ به مدت پنج روز (۲۶ تا ۳۱ فروردین) در سینما تک‌خانه هنرمندان ایران به نمایش درمی‌آیند. در روز نخست، شنبه، ۲۶ فروردین ساعت ۱۷:۳۰ فیلم «زوتوپیا» و ساعت ۲۰ فیلم «تپه هکسا» به نمایش درمی‌آیند. روز یکشنبه، ۲۷ فروردین ساعت ۱۷:۳۰ فیلم «سالی» به نمایش درمی‌آید. دو فیلم «شیر» و «حصارها» به‌ترتیب ساعت ۱۷:۳۰ و ۲۰ روز دوشنبه، ۲۸ فروردین به نمایش درمی‌آیند.

فیلم «ورود» سه‌شنبه، ۲۹ فروردین ساعت ۲۰ به نمایش درمی‌آید. روز چهارشنبه، ۳۰ فروردین ساعت ۱۷:۳۰ فیلم «هوانا» و ساعت ۲۰، فیلم «منچستر کنار دریا» به نمایش درمی‌آیند. و در آخرین روز، پنجشنبه، ۳۱ فروردین ساعت ۲۰ فیلم «اگر سنگ از آسمان ببارد» برای مخاطبان به نمایش درخواهد آمد.